

Vládní nařízení

ze dne 14. prosince 1934

o poplatcích svědků a znalců v občanských věcech právních

Vláda republiky Československé nařizuje podle čl. LV, odst. 2 uvozovacího zákona k civilnímu řádu soudnímu ze dne 1. srpna 1895, č. 112 ř. z., čl. XLI, odst. 2 uvozovacího zákona k exekučnímu řádu ze dne 27. května 1896, č. 78 ř. z., § 144, odst. 4 exekučního řádu ze dne 27. května 1896, č. 79 ř. z., zákona ze dne 27. března 1831, č. 64 Sb. z. a n., kterým se vydávají řady konkursní, vyrovnací a odpůřčí, zákona ze dne 19. června 1931, č. 100 Sb. z. a n., o základních ustanoveních soudního řízení nesporného, zák. čl. I/1911, o civilním řádu soudním, § 104, odst. 1 zák. čl. LIV/1912, kterým se uvádí v činnost nový civilní řád soudní, zák. čl. LX/1881, o exekučním řízení (exekučního zákona), a zvláště podle § 148 téhož zákonného článku ve znění § 4, č. 3 zákona ze dne 21. prosince 1932, č. 1 Sb. z. a n. z roku 1933:

I. Nárok na svědečné a znalečné

§ 1

(1) Mají-li svědci a znalci, slyšení v občanských věcech právních, podle zákona nárok na svědečné a znalečné, platí o vyměření svědečného a znalečného předpisy tohoto nařízení a sazby vydané se schválením ministerstva spravedlnosti vrchními soudy.

(2) Nárok náleží svědkovi nebo znalci i tehdy, když se dostavil k provedení důkazu a bez jeho zavinění sešlo z jeho výslechu anebo z podání nálezu nebo posudku; znalci však nepřísluší v takových případech nárok na odměnu za námahu (§ 18, č. 3).

§ 2

(1) U soudů v zemích České a Moravskoslezské buď nárok na svědečné nebo znalečné uplatněn pod ztrátou nároku ústně nebo písemně do 24 hodin po ukončení výslechu nebo po podání písemného posudku. Přísluší-li nárok na svědečné nebo znalečné podle ustanovení § 1, odst. 2, třeba jej uplatnit nejpozději následujícího všedního dne po roku, který byl určen k výslechu nebo k podání nálezu nebo posudku. Je-li nárok uplatněn písemně, stačí, bylo-li podání následujícího všedního dne po roku odevzdáno k poštovní dopravě. Písemné žádosti nepotřebují podpisu advokáta.

(2) U soudů v zemích Slovenské a Podkarpatoruské platí ustanovení § 314, odst. 3 a § 365 zák. čl. I/1911.

II. Svědečné

Cestovní náklady

§ 3

V mezích ustanovení §§ 4 až 7 buď svědkovi nahrazen peníz, který musel vynaložit, aby vykonal cestu na místo výslechu a zpět.

§ 4

(1) Může-li svědek použití hromadného dopravního prostředku (vozidla), jako dráhy, elektrické dráhy, autobusu, parníku apod., aby se dostal na místo výslechu, buďte mu hrazeny jen náklady vzešlé z použití tohoto hromadného vozidla.

(2) Náklady za použití zvláštního vozidla se hradí svědkovi jen tehdy, nebylo-li lze použít hromadného vozidla a:

1. je-li byt svědkův od místa výslechu vzdálen více než 4 km, nebo
2. bylo-li při menší vzdálenosti podle osobních poměrů svědkových (např. pro pokročilý věk, chorobu) nebo pro vnější okolnosti (např. živelní nepohodu, naléhavost nebo obtížnost cesty) použití zvláštního vozidla nezbytně nutné.

§ 5

Přísluší-li podle předcházejících ustanovení svědkovi náhrada cestovních nákladů, nesmí mu při použití hromadného vozidla býti přiznáno více, než činí skutečně vynaložené náklady. Jízdné se nahrazuje zásadně jen za nejnižší třídu jízdní; jízdné vyšší třídy lze svědkovi přiznati jen, prokáže-li, že použil vyšší třídy jízdní, a bylo-li použití vyšší třídy zvlášť odůvodněno, zejména má-li jinak nárok na použití vyšší třídy jízdní podle zvláštních předpisů.

§ 6

(1) Na nákladech vzešlých použitím zvláštního vozidla (§ 4, odst. 2) dlužno přiznati náklady na vozidlo v místě obvyklé

a podle cen v místě obvyklých.

(2) Mohli-li svědek použití několika druhů vozidel, buďte mu nahrazeny náklady za použití takového vozidla, kterého bylo lze podle poměrů použití s nejmenším nákladem (při tom buďte uváženy i případně jinak nutné náklady pobytu a noclehu).

(3) Použilo-li několik svědků společně téhož zvláštního vozidla nebo mohli-li tak bez obtíží učiniti, přísluší každému z nich toliko na něho připadající poměrná část náhrady nákladu.

§ 7

(1) Nepřísluší-li svědkovi podle předcházejících ustanovení náhrada za použití hromadného vozidla nebo zvláštního vozidla a je-li byt svědků vzdálen od místa výslechu více než 4 km, buď mu přiznána podle povahy cesty a počasí jako náhrada za opotřebení šatu a obuvi, jakož i za opotřebení jízdního kola částka 4 Kč - 20 Kč, a je-li vzdálenost tam a zpět větší než 15 km, další částka 6 Kč až 20 Kč jako náhrada za stravu, které požil na cestě tam a zpět.

(2) Použil-li svědek jiného vozidla než kola, např. vlastního motorového vozidla, buď mu dána v těchto případech (odstavec 1) přiměřená náhrada za učiněné náklady a za opotřebení, nesmí však náhrada ta převyšovati náhradu podle § 6.

Náklady pobytu (stravné a nocležné)

§ 8

(1) Konal-li se výslech svědkův jiné obci, než v obci jeho bydliště nebo pobytu, buď mu přiznána náhrada nutných výloh, spojených s pobytem v obci výslechu.

(2) Zpravidla buď dána toliko náhrada za náklad na oběd, kterého svědek musel pro své předvolání a pro výslech požití mimo domov (stravné).

(3) Byl-li však svědek nucen v místě výslechu nebo na cestě k výslechu nebo zpět přenocovati, budiž mu kromě toho přiznána náhrada za přenocování (nocležné) a náklady na večeři a snídaní. Nocležné přísluší svědkovi za každou noc, tj. za dobu od 10 hodin večer do 5 hodin ráno, kterou svědek byl nucen strávit mimo místo svého pobytu.

(4) Výše stravného a nocležného budiž stanovena podle sazby.

Náhrada za ztrátu času

§ 9

(1) V zemích České a Moravskoslezské může svědek žádati náhrada za ztrátu času jen tehdy, když mu promeškáním času nutně spojeným s jeho výslechem byla způsobena citelná újma na jeho denním výděлку (§ 346 civilního řádu soudního), v zemích Slovenské a Podkarpatoruské tehdy, když mu promeškáním času nutně spojeným s jeho výslechem byla způsobena újma na jeho výděлку (§ 314 zák. čl. I/1911). Při určení promeškání času buď přihlíženo netoliko k době potřebné pro výslech, nýbrž k celé době, které svědek potřeboval, aby se dostal na místo výslechu ze svého bydliště nebo pracoviště a zpět, avšak i k tomu, kdy svědek musel práci opustiti nebo ji přerušiti a kdy mohl po návratu znovu práci zahájit.

(2) Újmu na denním výděлку utrpí svědek také, musel-li pro svůj výslech dáti náhradu svému zástupci.

§ 10

(1) Náhrada za ztrátu času buď svědkovi přiznána podle celých dnů anebo půldnů.

(2) Lze-li osvědčiti určitou částku ušlého výděлку (např. výplatními listinami, potvrzením zaměstnavatelovým apod.), buď nahrazena vždy celá částka ušlého výděлку. Jinak se vyměří náhrada za ztrátu času podle sazby.

(3) Osvědčení o výši ušlého výděлку nebudiž zpravidla žádáno od osob, které se živí obyčejnou prací ruční za denní nebo týdenní mzdu, řemeslnou prací nebo provozováním menší živnosti nebo které žijí ve stejných poměrech s těmito osobami (jako např. manželka, která pracuje v řemeslné nebo jiné živnosti svého manžela nebo mu pomáhá v jeho denní a ruční práci), a od podomních obchodníků.

(4) Jinak je třeba přípustnost náhrady za ztrátu času posuzovati podle postavení a majetkových poměrů svědkových a podle jeho pravidelné výdělečné činnosti. Neposkytují-li samy poměry povolání a výděлку bezpečného a soudu známého měřítko pro určení náhrady za ztrátu času, musí svědek, který se jí domáhá, předložiti osvědčení o svém pravidelném výděлку a o výši ušlého výděлку.

Společná ustanovení

§ 11

Potřebuje-li svědek pro mladistvý věk nebo pro tělesnou vadu průvodce, budiž svědečné přiznáno oběma.

§ 12

(1) Při určování svědečného buď přihlíženo k okolnostem odůvodňujícím nárok svědkův v každém jednotlivém případě.

(2) Pokud jsou pro výši svědečného vydány sazby, buď svědečné vyměřeno zpravidla podle nejnižších sazeb.

Nejvyšší sazby budtež přiznávány toliko výjimečně. Sazbu lze překročit jen tehdy, je-li to odůvodněno zvláštními okolnostmi.

(3) Byly-li by v některém případě podle místních poměrů a osoby svědkovy i nejmenší sazby zřejmě nepoměrně vysoké, lze sejít i pod sazbu.

§ 13

(1) Zaměstnanci státu a jiných veřejnoprávních korporací, předvolaní za svědky, jimž náleží plat i po dobu trvání služební překážky způsobené výkonem svědecké povinnosti, mohou činit nárok toliko na náhradu nákladů cesty a pobytu podle §§ 3 až 8 tohoto nařízení.

(2) Zaměstnanci státu a jiných veřejnoprávních korporací nemají nároku na náhrady podle části II tohoto nařízení, náleží-li jim nárok, aby jim náklady tam uvedené byly nahrazeny jiným obdobným způsobem.

(3) Pro určení výše náhrady nákladů cesty a pobytu zaměstnanců státu a jiných veřejnoprávních korporací podle části II tohoto nařízení není rozhodná výše náhrady služebních výloh.

§ 14

Advokáti a (veřejní) notáři, jakož i kandidáti advokacie a (veřejného) notářství předvolaní za svědky nemají nároku na cestovní náklady a poplatky podle sazby advokátních nebo notářských poplatků a na časový honorář určený v těchto sazbách. Náklady cesty a pobytu budte jim přiznány jako jiným svědkům podle ustanovení tohoto nařízení. Rovněž lze toliko podle ustanovení §§ 9 a 10 tohoto nařízení posoudit, zda a jaká částka má jim býti přiznána jako náhrada za ztrátu času.

Sazby

§ 15

(1) Sazby náhrady nákladů na pobyt, jakož i sazby náhrady za ztrátu času budtež sestaveny vrchním soudem. Vrchní soud může podle zvláštních poměrů svého obvodu zavést u všech soudů jemu podřízených tytéž sazby nebo může stanovit zvláštní sazby pro obvody jednotlivých krajských soudů nebo toliko pro místa lázeňská nebo pro místa, v nichž jest sídlo krajského soudu.

(2) Sazby sestavené vrchním soudem schválí ministerstvo spravedlnosti v dohod s ministerstvem financí.

(3) Podle potřeby budte sazby občas přezkoumány. O nové úpravě platí to, co jest ustanoveno v odstavci 2.

§ 16

Stravné, nocležné a náhrada za ztrátu času budtež v sazbách stanoveny nejnižšími a nejvyššími částkami. Při stanovení obou těchto mezí budiž přihlíženo toliko k rozdílu, které se vyskytují pravidelně.

III. Znalečné

Náklady cesty a pobytu (stravné a nocležné)

§ 17

Znalcům přísluší náhrada nákladů cesty a pobytu podle ustanovení části II.

Náhrada hotových výloh, náhrada za ztrátu času, odměna za námahu

§ 18

Znalci mají dále nárok:

1. na náhradu nákladů a výdajů jinak jim vzešlých (např. nákladů na přípravu dobrého zdání, výdajů za látky a nástroje spotřebované při zkoumání atd.),
2. na náhradu za ztrátu času,
3. na odměnu za námahu.

§ 19

Soud může žádati za osvědčení nákladů a výdajů, jichž náhrady se znalec domáhá (§ 18, č. 1).

§ 20

(1) Náhrada za ztrátu času (§ 18, č. 2) bud stanovena podle výdělkových poměrů znalcových.

(2) Nebyl-li by svědek za stejných okolností osvobozen od osvědčení ušlého výdělku, jest též znalec povinen osvědčiti pravidelný výdělek a výši ušlého výdělku.

§ 21

(1) Při stanovení odměny za námahu (§ 18, č. 3) buď přihlíženo nejen k výdělkovým poměrům znalcovým, ale i k tomu, jak se podobné výkony znalce odměňují mimo soudní řízení. Přitom buď rozeznáváno, zdali zkoumání znalcově má povahu vědeckého nebo uměleckého výkonu nebo zdali předpokládá zcela zvláštní odborné, zejména technické vědomosti, kterých se nabude teprve vykonanými studii nebo důkladným výcvikem nebo předběžným vzděláním, nebo zdali ke zkoumání stačí obyčejné zkušenosti, jako např. při oceňování předmětů zabavených při exekuci na věci movité (domácí zařízení a nářadí a jiné podobné nářadí) nebo při odhadu malých pozemků a domů, který může býti vykonán bez obtížných výpočtů.

(2) Spočívá-li práce znalce toliko ve výkonech toho druhu, které se obyčejně vyskytují při vykonávání jeho výdělečné činnosti a povolání, nelze mu kromě náhrady za ztrátu času dáti další náhradu.

§ 22

Byly-li pro některé obory příslušnými úřady vydány sazby o znaleckých poplatcích, platí i nadále, dokud nebude jinak stanoveno.

§ 23

Jsou-li k podávání posudků určitého druhu vůbec znalci ustanoveni a do přísahy vzati, může s nimi býti uzavřena smlouva o sazbách, podle kterých se jim přiznává náhrada za vzniklé náklady a výdaje (§ 18, č. 1) a odměňuje se jejich námaha. Taková smlouva musí býti schválena presidentem vrchního soudu.

§ 24

(1) Vrchní soud sestaví sazby (§ 15) pro odhad svršků a nemovitostí v exekučním řízení a sazby pro odhad svršků a nemovitostí v jiných občanských věcech právních.

(2) V sazbách buď stanovena náhrada za ztrátu času a odměna za námahu paušální částkou podle doby nutné k odhadnímu úkonu. Jednotlivé položky sazeb buďte stanoveny podle hodin, půldnů a celých dnů. Pro každou položku může býti stanovena výměra nejmenší a největší, aby při stanovení znalečného mohlo býti pokud možno přihlíženo k místním poměrům.

(3) V protokole o takových odhadech je třeba vždy uvést, jak dlouho úřední výkon trval.

IV. Závěrečná ustanovení

§ 25

(1) Nařízení ministra spravedlnosti ze dne 17. září 1897, č. 221 ř. z., o poplatcích svědků a znalců v občanských právních rozepřích, se zrušuje. Sazby na základě tohoto nařízení vydané zůstávají v platnosti, dokud nebudou nahrazeny novými sazbami.

(2) Zvláštní ustanovení o poplatcích znalců v občanských věcech právních zůstávají v platnosti.

§ 26

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1935; provede je ministr spravedlnosti v dohodě se zúčastněnými ministry.

Malypetr v. r.

Dr. Beneš v. r.

Dr. Czech v. r.

Dr. Černý v. r.

Dr. Hodža v. r.

Dr. Trapl v. r.

Bradáč v. r.

Dr. Krčmář v. r.

Dr. Meissner v. r.

Dr. Dérer v. r.

Dr. Spina v. r.

Dostálek v. r.

Dr. Franke v. r.

Bechyně v. r.

Dr. Šrámek v. r.